Painos on nyt 8129

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 19. TIISTAINA, TOUKOK. 7 P. — TUESDAY, MAY 7th. 1918—Kahdeksas vuosikerta.

Rivimme eivät saa horjua

Nykyisen tilanteen kouristuksissa koetellaan sosialistipuolueen periaatteiden ja sosialismin filosofian paikkansapitäväisyyttä ja voittamattomuutta ennen kuulumattomalla ankaruudella. Mutta tuloksista ei meillä suinkaan ole epäilystä.

Elleivät sosialismin perusteet ole kestävät, jos sen aatteet ovat väärät ja sen tavottelut harhakuvia, silloin sille saa käydä siten kuin muillekin harhaopeille, se saa kadota jälettömiin maan päältä.

Mutta jos päinvastoin asianlaita on siten, että sosialismi on paikkansapitävä filosofisesti, perustuu oikeille periaatteille ja tähtää rauhan ja vapauden siunauksen tuomiseen koko maailmalle, silloin sen menestyminen on varma eivätkä helvetin muuritkaan voi sitä pidättää.

Nykyisessä maailmankaaoksessa ovat sosialismin periaatteet tulleet huomatuiksi ja asetetuiksi mitä ankarimman koetuksen alaiksi, ja me iloitsemme niiden puolesta ajatellessamme mikä tästä tulee olemaan seurauksena.

Nykyisen järjestelmän ylläpitäjät hyökkäävät raivoissaan sosialismin kimppuun nyt kun kapitalistinen riistojärjestelmä on osottautunut auttamattomasti vararikkoutuneeksi, syyttäen siitä sosialismia, ikäänkuin se olisi vastuunalainen vanhan mädänneen järjestelmän kukistumisesta.

Nykyäika ei mahdollisesti ole kaikkein suosiollisimpia sosialisteina oleville, mutta sosialisteilla ei koskaan ole ollut suurempaa syytä kohotetuin otsin katsoa koko maailmaa silmiin.

Sosialistien ennustukset kapitalistisen järjestelmän vararikosta, joita ennustuksia lausuttiin jo parikymmentä vuotta sitte, ovat toteutumassa päivä päivältä. Ja samassa suhteessa pakottavat sosialismin periaatteet itsensä tunnusteuiksi, joten sosialismin toteutuminen tulee aina enemmän ja enemmän välttämättömyydeksi.

Näinä koettelemuksen aikoina on meidän seistävä horjumattomina ja tinkimättöminä koko maailman edessä. Meidän on seistävä periaatteittemme takana ja uskollisesti taisteltava aatteittemme puolesta.

Ainoastaan me taistelemme kansanvaltaisuuden puolesta; ei porvarillisen kansanvaltaisuuden, vaan jokaisen maan todellisen kansan etujen mukaisen kansanvaltaisuuden.

Me emme saa nyt horjahtaa. Meidän on johdettava kansat yhteistoiminnalliseen yhteiskuntaan ja tasotettava sinne tie teollisilla ja valtiollisilla järjestöillämme.

Kun sota on loppunut, ankeavat suuret mahdollisuudet kansainväliselle sosialistiliikkeelle, jonka historiallisena tehtävänä on julistaa rauhaa maassa ja hyvää tahtoa ihmisten keskuudessa, ja johtaa maailman kansat uuteen hunoavaan maailman tasavaltaan.

— E. V. Debs.

Mitä työläiset saavat aikaan järjestymisellä

Vielä muutama kuukausi sitten olivat Amerikan teurastamotyöläiset melkein kokonaan järjestymättömiä. He olivat kovaosaisimpia, avuttomimpia ja eniten riistettyjä raatajia. Chicagon teurastamotyöläisten ja työnantajain välisessä äsken päättyneessä palkka-riita-kuulustelussa paljastui maailmalle hämmästyttävää, melkein uskomatonta kurjuutta. Teurastamotyöläisten oloja tutkiva komitea joutui näkemään ja selostamaan sellaisia hirvittäviä ja viheliäisiä ihmisten olosuhteita, jotka kuvaavat paremmin kuin mikään kapitalistisen järjestelmän mädännäisyyden ja ne katalat keinot, millä Amerikan kapitalistien suunnattomat rikkaudet kootaan.

Nyt on kuitenkin Chicagon ja muitten teurastamotyöläisten oloissa saatu aikaan kokolailla paljon parannuksia palkkojen ja työsuhteitten suhteen. Chicagon teurastamotyöläisten ja työnantajain välisessä jutussa toiminut sovittaja tuomari Alschuler teki hiljattain päätöksen työläisten eduksi. Työläiset tulevat saamaan kahdeksan tunnin työpäivän, palkkojen ylennystä, mies- ja naistyöläisille maksetaan sama palkka samanlaisesta työstä ja useita muita vaatimuksia myöskin myönnettiin päätöksessä heille. Ensi tammikuulla 14:ta päivästä alkaen saavat tuntipalkalla työskentelijät 3½ ja 4½ senttiä

(Jatkoa toisella sivulla)

LAULU PAIDASTA :-: Thos. Hood

Suom. L. L—i. (Uusi suomennos)

Kas sormin luisin ja raskain,
ja silmät verestäen
hän neuloi eestä leipäkullan
tuo vaimo ryysyinen.
Tik, tik, tik!
Ylös katseen samean luo
nälkäisnä, kurjana laulaa,
on "Laulu paidasta" tuo.

"Tee työtä, työtä, työtä
kukon laulult' alkaen!
Tee työtä, työtä, työtä
kunis näät yö-tähtösen!
Oi, orjana olla vois
parempi pakanamailla,
miss' autuudesta ei huolta ois —
kuin kärsiä kristityn lailla!

Tee työtä, työtä, työtä!
Älä päätä heikkoa säästä!
Tee työtä, työtä, työtä,
kunis silmät puhkee päästä!
Yhä sauma ja palte
ja palte ja sauma vain —
mut napit vaadi ei valvontaa —
ne neulon unissain!

Oi, miehet, joilla vain
on vaimo, äiti ja sisar:
jokainen lanka liinassain
on ihmiseloa pisar!
Tik, tik, tik!
näin köyhyys kiroaa!
Kun neulon ma paitaa, neulon myös
ain kuolinlakanaa!

Luurankomies, häntʼ en
ma pelkää, saapukoon!
Näkönsä mua muistuttaa:
luuranko ma itse oon,
kun niin valvoin, päästosin;
kai pian mun hukka peri;
Jumala, kun leipä niin kallistʼ on
ja niin halpaa liha ja veri!

Tee työtä, työtä, työtä!
Ja palkkana? — Leipää, vettä
ja olkivuode ryysyinen,
pari tuolin rääpälettä!

Koko maailmassa muuta ei
oo mulla laisinkaan!
Kuvana paljaalla seinällʼ on
oma varjoni yksin vaan!

Tee työtä, työtä, työtä
ain kamustʼ iltahan!
Tee työtä, tvötä, työtä
kuin orja vankilan!
Yhä sauma ja palte
ja palte ja sauma vain,
kunis pyörryttää ja kangistaa
mun kättäin ja aivojain!

Tee työtä, työtä, työtä
sumuissa joulukuun!
Tee työtä, työtä, työtä
säteissä toukokuun!
Kun pääskyt pesiään
rakentaa liverryksin,
ilmoissa kevätlaulut soi —
mun sydämen itkee yksin!

Mua ulos päästäkää
sinitaivaan aavan alle
ja käymään ruohikon
matolle kukkivalle!
Pois annan atrian,
jos hetken lyhyen vaan
yli hukkasmaitten tuoksuvain
kuin lasna käydä saan!

Ah, ei siedä lyhentää
se leipä, jon järsin!
Niin tuskista vaan päästä voin,
kun loppuhun ne kärsin!
Takaisin, kyynel, lähtesiin
taa aivosopukkain!
Kas pahoin kasteletham sa
mun neulan, langan vain!"

Kas sormin luisin ja raskain,
ja silmät verestäen
hän neuloi eestä leipäkullan
tuo vaimo ryysyinen.
Tik, tik, tik!
Ylös katseen samean luo
ja nälkäisnä, kurjana laulaa —
se kuulukoon korvihin rikkaitten!
nyt "Laulu paidasta" tuo!

Hotellipalvelijattarien järjestymisestä

Paitsi perhepalvelijattaret, ovat hotellipalvelijattaret Amerikan työläisnaisista kaikista huonoimmin järjestyneet. Tosin on useassa suuremmassa kaupungissa hotellipalvelijattarien unio, mutta tavallisesti ne toimivat hyvin laimeasti sen alan työläisten järjestäjänä ja olojen korjaamiseksi. San Francisco esim. on yksi niitä kaupunkeja, jossa on tavallista enemmän hotelleja, se on oikea hotellikaupunki. Siellä on satoja, jopa tuhansia naisia yksin "petareina" eli palvelijattarina hotelleissa. Kuinka paljon heistä kuuluu hotellipalvelijattarien unioon? Eivät läheskään kaikki. Lieneekö siellä yhtään hotellia, joka olisi täydellisesti union työpaikka ja onko unio saanut, tai edes kunnollisesti vaatinutkaan mitään välttämättömiäkään mukavuuksia hotellipalvelijattarille.

Hyvin harvassa hotellissa on palvelijattarilla muuta paikkaa missä syödä välipalansa, kuin se huone missä säilytetään luutia, harjoja ja pölyrättejä. Hän on kuin yksi luuta tai harja, vaan ei inhimillinen olento. Hänelle ei ole varustettu paikkaa, missä hän voisi levähtää välipalaa syödessään, eikä hänen käytettävänään ole pesuhuonetta, että hän voisi peseytyä kaikesta siitä pölystä ja liasta mikä huoneita siivotessa ja vuoteita tehdessä hänen iholleen kerätyy. Useissa

(Jatkoa toisella sivulla)